



FAKULTA FILOZOFICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

Katedra filozofie

PROTOKOL O HODNOCENÍ PRÁCE

Práce: bakalářská
Posudek: oponenta
Práci hodnotil: Kryštof Boháček, Ph.D.
Práci předložil: Marek Vacovský
Název práce: Zkoumání přírody milétských myslitelů

1. CÍL PRÁCE (uved'te, do jaké míry byl naplněn):

Cíle práce nejsou v textu nikde explicitně vymezeny a soudě podle charakteru celého opusu, ani sám pisatel patrně není schopen své záměry jednoznačně specifikovat. Za jistý tápavý náznak lze snad chápat osamocenou větičku z úvodu, podle které se autor *pokusí ve své práci vymezit milétský způsob myšlení, zejména otázky po arché, které jsou úzce spjaty s chápáním vesmíru, se vznikem světa, nebo s vysvětlením různých meteorologických úkazů* (s. 6).

Tato věta je však „utopená“ uprostřed částečně balastního a částečně neústrojného úvodu, v němž se bez ladu a skladu snoubí povinné vyjmenování použité metodologie s neproduktivním vyjmenováním obsahu práce, výčtem použitých sbírek zlomků (které má samozřejmě obsahovat bibliografie) a jakýmsi neobratným a přerušovaným náběhem k vlastnímu pojednání. Těžko tedy soudit, co vlastně by mělo být cílem pisatelova snažení?

Jestliže na počátku práce nenacházíme žádnou jasně postulovanou tezi, nemůžeme pochopitelně očekávat na závěr nějaký formální, explicitně formulovaný resultát. Přesto si autor spokojeně libuje: *cíl bych považoval za zdařilý, nutno ale připomenout, že doxografie nám nedává příliš velký prostor – k čemu???* (s. 48). Překvapivě je navíc vlastně celý závěr (s. 48–49) věnován snaze poukázat na zkreslující charakter peripatetické doxografie a vůbec již Aristotelova mylného nakládání s presókratovským myšlením, které podle autora svorně a neblaze poškodily obraz Miléťanů v celé následující tradici až po dnešní učebnice filosofie. I když pomíneme zjevnou anachronii tohoto boje s větrnými mlýny (současné učebnice filosofie samozřejmě takto Miléťany nevykládají), nezdá se, že by práce ve svém jádru chtěla doložit mylnost Aristotelovy interpretace prvních myslitelů (musela by ji totiž přinejmenším nejprve nějak přísněji definovat, což je samozřejmě nad pisatelovy síly), ale spíše předkládá něco na způsob filosofických medailonků jednotlivých představitelů tzv. milétské školy, mnohdy neproblematicky akceptujících ryze aristotelská

At' již tedy bylo záměrem autorovým cokoliv, výsledkem je nezdařený produkt, který ve valné míře nenaplnuje požadavky žádného z hypotetických cílů, které si zoufalý čtenář může zkusmo konstruovat.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Práce sestává ze čtyř částí. V první předkládá autor nejprve zcela zmatený, jalový a vzhledem ke zvolené problematice absolutně irrelevantní historický úvod, následovaný obdobně zdařilou kapitolkou o řazení prvních myslitelů (s. 7–8). Následující tři strany nás překvapují přijatelnou úrovní pojednání o některých základních pojmech řeckého archaického myšlení, autor zde předvádí, že výpisky umí pořizovat alespoň pečlivě. Bohužel hned další kapitola *Prameny* se úrovní propadá k prvním zmiňovaným.

Zbývající tři části jsou vlastně jakýmsi filosofickými medailonky, postupně – a pohřchu popisně – mapujícími hlavní představitele milétské *fysiologie*. Všem je společná ubohá úvodní sekvence, týrající čtenáře

učebnicovými historkami "o životě a díle". Následují v jakémsi náznaku ?systémové struktury? či snad ?metodologické perspektivy? postupně probírané hlavní aspekty nauky daného myslitele, tedy astronomicko-meteorologické otázky, *arché*, kosmologie a kosmogonie, duše a božská/spirituální rovina. Tato jednotlivá témata jsou naštěstí zpracována vcelku slušně, jedná se o pečlivé a zdaleka ne primitivní kompiláty, které jsou na rovině bakalářské práce naprosto akceptovatelným standardem.

O teoretické či tvůrčí práci nemůže být samozřejmě ani řeči. Pisatel pochopitelně neovládá starořečtinu ani latinu, dále však patrně ani žádný jiný relevantní jazyk, takže i u sekundárních zdrojů vychází pouze z česky dostupných a to prostě na víc než kompilát nestačí. Autor byl navíc v mimořádně výhodné pozici, neboť školitel je renomovaný odborník na zvolenou problematiku. Marek Vacovský ovšem pouze nekriticky recipuje školitelovu výkladovou linii, o vyváženost nebo kritickou reflexi se ani v náznaku nepokouší – z 18 titulů sekundární literatury v bibliografii je u plných osmi zdrojem Kratochvíl / Kočandrlé / fysis.cz.

Práce obsahuje tři přílohy, opět převzaté z Kratochvíla. Pro zvolenou problematiku jsou nicméně vhodné.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Práce až na ojedinělé excesy (*Aristotelské* s. 11, inkoherece přepisu řeckých jmen *Thalés/Tháles* s.16) odpovídá po jazykové i formální stránce akademickému standardu. Pisatel ovšem naprosto postrádá metodologické zázemí nutné k pojednávání antické problematiky: z nepochopitelných důvodů cituje v textu řadu pramenů, které neuvádí v bibliografii (s. 10, 13, 18, 19, 21, 22, 26, 28, 31, 32, 35, 39, 41, 42, 43), dále nevysvětluje principy paralelní práce se Svobodou i novějšími českými překlady obsaženými v KRS etc.

Rovněž některé odkazy vzbuzují oprávněné podezření, že nejsou v daném kontextu funkční, např. s. 15 pozn. 68. Otázky dále vyvolává relevance užívání archaického Groha (s. 8) a problematického Thomsona (s.38), dále Hegel v bibliografii na základě marginálního citátu, a v neposlední řadě kontextuálně neadekvátní vytěžování Tretery (s. 68).

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Práce působí *prima facie* sympaticky a u laika by svým rozsahem (55 stran) i určitou pečlivostí mohla vyvolat dojem solidní bakalářské práce. Bohužel již první pohled pod povrch odhaluje nedostatek jakéhokoliv autorského vkladu, originální myšlenky či osobního vhledu. Ve svých nejsvětějších momentech je práce dobře zpracovanou kompilací, jaké bych se na bakalářské úrovni nezdráhal ohodnotit jako velmi dobré. Bohužel má práce i katastrofální temná místa a postrádá metodologické základy na hraně akceptovatelnosti. Autor si zjevně vůbec neuvědomuje nutnost žánrové specifikace a jasné, explicitní formulace záměrů celého svého podniku. Následkem toho tápe mezi systematickým pojednáním o společných rysech milétského myšlení, historickým zasazením celé problematiky, historicko-filosofickým zpracováním odkazu jednotlivých představitelů a problémovou studií zaměřenou na určitý aspekt z nauky každého z inkriminovaných myslitelů.

Celek působí dojmem dobře připravených a utříděných výchozích podkladů pro vytváření vlastní bakalářské práce, s některými již finálně zpracovanými, ale nepropojenými pasážemi.

Zajímavým, slibným, avšak nikde nevysvětleným momentem je analogicky strukturovaný postup výkladu jednotlivých *physiologů* ... chtěl tím snad básník něco říci?

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Vysvětlete, prosím, rozdíl mezi Treterovým *Nástinem dějin evropského myšlení* a Špeldovou *Astronomií v antice*. Máte na základě (snad vysvětleného) rozdílu nějaké zdůvodnění pro odkaz na Treteru v pozn. 68 na s. 15?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA: DOBŘE za předpokladu alespoň trochu přesvědčivé a autentické obhajoby.

Datum: 6. V. 2014

Podpis: Kryštof Boháček, Ph.D.